

Q&A – Webinar ‘Cyberpesten, hoe pak je dat aan?’

30 september 2021

- 1. *Is jullie advies om de WhatsApp gesprekken van je kind (11 jaar) af en toe te bekijken en te bespreken? Tot welke leeftijd kun je dit doen (zonder inbreuk op de privacy van je kind)?***

PDF – Meekijken op de telefoon

- 2. *Mag een ouder niet zonder toestemming van zijn kind meekijken in diens telefoon?***

PDF – Meekijken op de telefoon

- 3. *Welke apps gebruiken kinderen veel en hoe kan ik als ouder mijn kind daarin begeleiden? Apps zoals TikTok, snapchat, rollblox, discord etc....?***

PDF – Maak afspraken over het internetgebruik van je kind & Bespreek met je kind. Als je meekijkt met je kind, zie je welke apps veel gebruikt worden. Praat met ouders van klasgenoten van je kind, wat vinden die kinderen leuk? De sociale omgeving bepaalt welke apps populair zijn. Op de ene school is dat Snapchat, op de andere Instagram etc. Meest gebruikt: Whatsapp, TikTok, Snapchat, Instagram, Discord, Roblox, Minecraft, Fortnite, Rocket League etc.

- 4. *Welke apps sta je toe vanaf welke leeftijd? Ze hebben allemaal tiktok, maar worden daar nu ook geblokkeerd. Over snapchat hoor je ook vervelende verhalen over het maken van screenshots etc.***

PDF – Maak afspraken over het internetgebruik van je kind & Bespreek met je kind & Meekijken op de telefoon & Informatieve Sites. De meeste social media apps zijn voor 13 jaar en ouder, maar in de praktijk worden kinderen op jongere leeftijd actief op social media. Ze hebben dus uw begeleiding nodig. Alle social media hebben plus- en minpunten. Door hierover te praten met je kind en je kind te begeleiden, leer je ze online media te begrijpen. Als je meer wilt weten over de werking van social media, bijvoorbeeld Snapchat: ga naar YouTube en type in hoe werkt Snapchat. Of download zelf de app en experimenteer met een aantal andere ouders.

- 5. *Hoe kun je haataccounts vinden op Instagram?***

Die vind je niet zomaar als je de naam van een account niet kent. Je kunt op Instagram wel zoeken via het vergrootglas teken op hashtag (#) en personen. Als je de naam van een school intypt, in combinatie met roddel, haat, meme, beef dan komen er accounts naar boven. Dit hoeven overigens niet allemaal haataccounts te zijn. Meestal komen kinderen erachter als er een haataccount is gemaakt omdat ze erin getagd worden, een klasgenootje dit vertelt of omdat de pester er een screenshot van maakt en dit deelt.

- 6. *Kan je kind ook zonder social media leven gegeven jullie opsomming van risico's en gevaren?***

De meeste kinderen beleven veel plezier online. Social media is een belangrijk onderdeel van hun leven. Vriendschappen versterken en er is veel inspiratie te vinden. Tijdens dit webinar was het hoofdthema online pesten en dat is een negatieve kant van online media waar je een kind op wil voorbereiden. In de PDF vind je handvatten om je kind online weerbaar te maken. Een kind kan zich geïsoleerd voelen als die als enige geen telefoon heeft. Iedere ouder bepaalt zelf wanneer zijn kind klaar is om een telefoon te krijgen. Dat is afhankelijk van opvoedwaarden, de ontwikkeling van het kind, de omgeving waarin het opgroeit. Zelf heb ik mijn kinderen in groep 8 een telefoon gegeven, zodat ik ze in een bekende omgeving kon begeleiden en voorbereiden op de middelbare school. Ze waren een van de laatsten en vonden dat niet altijd leuk. Maar ze

begrepen mijn afwegingen. Ze hebben nauwelijks iets misgelopen in contact met hun klasgenoten. Op de middelbare school zijn ze de telefoon intensiever gaan gebruiken.

- 7. Ik snap dat advies over het krijgen van een telefoon, maar wat is de werkelijkheid? Half groep 6 heeft een telefoon en je wil ook niet dat je kind als enige van de klas er geen heeft. Dus hoeveel keus heb je eigenlijk?**

Zie vraag 6. Je hebt altijd een keuze. Geef ze een vooruitzicht. Nu nog niet, maar als je 11/12 jaar wordt, dan krijg je een telefoon. Bedenk dat dit soort vraagstukken ook terugkomen in de pubertijd (make-up op je 12^e/13^e, alcohol op je 15^e/16^e, tattoo op je 15^e/16^e, rijbewijs op je 17^e etc.)

- 8. Vanaf welke leeftijd is het kind sociaal emotioneel ver genoeg om bepaalde dingen beter te begrijpen? Ik bedoel ook de gewetensontwikkeling van het kind. Het echt beseffen dat gedrag van henzelf een effect heeft. Dus vanaf welke leeftijd je dat ook kan verwachten dat ze het echt begrijpen en toe kunnen passen in andere soortgelijke situaties?**

Mooie vraag, maar te breed om te beantwoorden in een Q&A. De hersenen van de mens zijn pas rond het 24ste levensjaar uitontwikkeld. Dus tot die tijd kunnen jongvolwassenen en volwassenen nog gekke sprongen maken (denk aan jonge mannen en risico's nemen tijdens autorijden). De online wereld is voor basisschoolkinderen een abstracte wereld. Ze zullen deze niet altijd begrijpen, informatie komt ongenueanceerd en ongefilterd binnen. Daarom hebben ze uw begeleiding nodig. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen tempo. Begeleid uw kind en laat ze steeds meer los naarmate ze ouder worden. Gaat het niet goed, dan bespreek je dit, trek je de teugels weer even aan om daarna weer los te laten. Vanaf groep 8 zullen ze de online wereld steeds beter begrijpen, zeker als u tijd besteedt en gesprekken voert met uw kind over deze wereld.

- 9. In hoeverre zijn de schoolprogramma's van de basisschool op dit onderwerp aangepast?**

Dat verschilt per school. De ene school besteedt wekelijks lesuren aan mediawijsheid, digitale geletterdheid en digitaal burgerschap en de andere school integreert het in de bestaande vakken. Uitgeverijen bieden schoolprogramma's. Goed om dit na te vragen bij de school van je kind. Uiteindelijk gaat het om het voorbereiden van je kind op een maatschappij die steeds meer digitaliseert. Het is breder dan het thema cyberpesten, online grenzen opzoeken en gedrag. Het gaat ook om nep van echt onderscheiden, ons recht op privacy, het bewaken van onze democratische waarden. Belangrijk is dat kinderen leren denken en reflecteren op wat er aangeboden wordt online en dat ze leren hier een mening over te vormen.

- 10. De zorgplicht geldt voor zaken op school, toch niet voor zaken buiten school?**

PDF – Samenwerking ouders, kinderen & school. Als een kind buiten school wordt gepest op sociale media, dan is de kans groot dat het op school doorgaat. Sowieso komen onderlinge online ruzies, conflicten en peestsituaties de klas binnen. Het zorgt voor onrust en een onveilige sfeer in de klas. De sociale en psychische veiligheid van kinderen staat op zo'n moment onder druk. Het is in het belang van de school en de leerlingen om de sfeer weer te verbeteren. Scholen spannen zich hier ook voor in, maar vragen ouders ook om mee te kijken en mee te helpen buiten schooltijd. Want helemaal alleen kunnen scholen dit niet. Het is een kwestie van samenwerking tussen school, ouders en leerlingen. Iedereen heeft hier een verantwoordelijkheid in. De leerlingen ook.

11. *Krijgen kinderen op school ook les over de online wereld?*

Op de meeste basisscholen wordt daar les in gegeven. Je kunt dit het beste navragen aan de school van je kinderen. In 2023 wordt het curriculum van scholen in het PO en VO herzien en is de verwachting dat digitale geletterdheid in het schoolprogramma komt als verplicht vak.